

بسمه تعالی

جزوه نکات مهم درس به درس مطالعات اجتماعی

«پایه چهارم ابتدایی»

تهیه کننده:

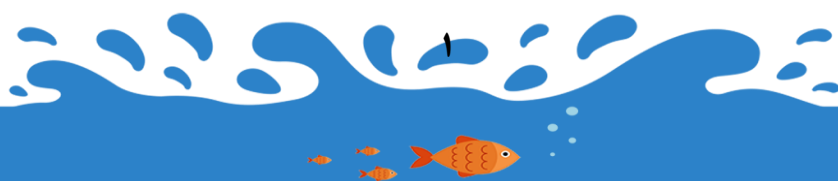
گروه آموزشی تعلیم کده

سال تحصیلی

۱۴۰۱-۱۴۰۲

وبسایت آموزش مجازی و غیرحضوری ۶ پایه ابتدایی

www.talimkadeh

فهرست مطالب

- درس اول- همسایه‌ی ما ۳
- درس دوم- اینجا محله‌ی ماست ۳
- درس سوم- خرید و فروش در محله ۴
- درس چهارم- نقشه‌ی محله‌ی ما ۴
- درس پنجم- زندگی در شهر و روستا ۴
- درس ششم- جهت‌های جغرافیایی ۵
- درس هفتم- جغرافی دانان چگونه محیط‌های زندگی را مطالعه می‌کنند؟ ۶
- درس هشتم- نخستین روستاها چگونه به وجود آمده‌اند؟ ۶
- درس نهم- نخستین شهرها چگونه به وجود آمدند؟ ۷
- درس دهم- مورخان چگونه گذشته را مطالعه می‌کنند؟ ۸
- درس یازدهم- سفری به شهر باستانی همدان ۸
- درس دوازدهم- سفری به تخت جمشید ۱ ..... ۸
- درس سیزدهم- سفری به تخت جمشید ۲ ..... ۹
- درس چهاردهم - سفری به شهر باستانی کرمانشاه ۹
- درس پانزدهم - کوه‌ها و دشت‌های زیبا ۱۰
- درس شانزدهم - آب و هوا ۱۱
- درس هفدهم - نواحی آب و هوایی ایران ۱۱
- درس هیجدهم - پوشش گیاهی و زندگی جانوری در ایران ۱۲
- درس نوزدهم - از محیط زیست مراقبت کنیم ۱۲
- درس بیستم - نشانه‌های ملی ما ۱۳
- درس بیست و یکم - تقویم ۱۳
- درس بیست و دوم - روزهای مهم ۱۳

نکات مهم درس ۱ تا ۲۲ مطالعات اجتماعی چهارم دبستان

درس اول - همسایه‌ی ما

محلّه قسمتی از یک شهر یا روستاست که در آن گروهی از مردم در همسایگی یکدیگر زندگی می‌کنند. برخی مقررات زندگی در محلّه:
مشاهده

- ۱- در زمان استراحت همسایه‌ها در کوچه توپ بازی یا در خانه سر و صدا نکنیم.
- ۲- در خانه صدای رادیو و تلویزیون را بلند نکنیم.
- ۳- در محل زندگی خود یا کوچه و خیابان، ترقه بازی نکنیم.
- ۴- موقع خداحافظی با مهمان‌ها با صدای بلند صحبت نکنیم.
- ۵- زباله‌ها را در جای مخصوص بگذاریم تا محل زندگی همسایه‌ها کثیف و آلوده نشود.

درس دوم - اینجا محلّه‌ی ماست

یکی از محل‌های جمع شدن مردم در محلّه، مسجد است. مردم در مسجد علاوه بر عبادت خدا با یکدیگر آشنا می‌شوند، از حال هم خبر می‌گیرند و برای حل مشکلات محلّه‌ی خود با یکدیگر مشورت می‌کنند. مسجد همچنین محل برگزاری مراسمی چون دعا، عزاداری و جشن‌های مربوط به عیدهای مذهبی است. همه‌ی ما باید برای تمیز نگه داشتن بوستان و مراقبت از آن تلاش کنیم. برای مثال: چمن‌ها را لگد نکنیم، گل‌ها را نچینیم، با گذشت زمان در محلّه تغییراتی به وجود می‌آید. برای مثال مردم یک محلّه برای زندگی به جای دیگری می‌روند و افراد دیگری به آن محلّه نقل مکان می‌کنند و شکل و نوع ساختمان‌ها و فعالیت‌ها نیز تغییر می‌کند. بعضی وقت‌ها هم امکانات عمومی جدیدی مانند ایستگاه اتوبوس یا باجه‌ی تلفن عمومی، فضای سبز یا کتابخانه در محلّه ایجاد می‌شود.

درس سوم - خرید و فروش در محله

در هر محله مکان‌هایی برای تولید بعضی کالاها یا دادن بعضی خدمات به مردم وجود دارد که هدف آنها رفع نیازهای ساکنان محله است.

مانند نانوايي، سوپرمارکت، بانک، خشکشویی، روزنامه فروشی، خیاطی و غیره ...

برخی امکانات در محله برای استفاده‌ی همه مردم ایجاد شده است

مانند تلفن‌های عمومی، ایستگاه اتوبوس، عابر بانک و غیره ...

هزینه: یعنی پولی که برای خرید کالاهای مورد نیاز خرج می‌کنیم.

درآمد: یعنی پولی که برای انجام دادن کاری به دست می‌آوریم.

پس انداز: یعنی مقداری از پولی را که به دست آورده‌ایم، برای زمانی که به آن نیاز پیدا می‌کنیم، نگه داریم و خرج نکنیم.

به جدولی که در آن درآمد، هزینه و پس انداز، نشان داده شود، جدول بودجه می‌گوییم.

درس چهارم - نقشه‌ی محله‌ی ما

برای تهیه نقشه از عکس هوایی استفاده می‌کنند. عکس هوایی را با هواپیما از بالای زمین می‌گیرند.

نقشه‌ها در پیدا کردن مکان‌ها به ما کمک می‌کنند.

راهنمای نقشه، معنای رنگ‌ها و علامت‌های روی نقشه را مشخص می‌کند و کوه، جنگل، دریا، پل، خانه‌ها،

خیابان، فرودگاه و چیزهای دیگر را روی نقشه نشان می‌دهد.

درس پنجم - زندگی در شهر و روستا

کار بیشتر روستاییان کشاورزی و باغداری است.

بعضی از آن‌ها علاوه بر کشاورزی به دامپروری و تولید صنایع دستی مانند قالی و جاجیم مشغول‌اند.

روستا از شهر، کوچک‌تر و کم جمعیت‌تر است.

به همین دلیل بیشتر مردم روستا یکدیگر را می‌شناسند و با هم خویشاوندند.

اداره‌ی هر روستا به عهده‌ی شورای اسلامی آن روستاست.

بیشتر شهر نشینان در کارخانه‌ها، مغازه‌ها و اداره‌ها کار می‌کنند.

